

Jakobo Moipehi

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa Thuto ea Beke ena Bala: *Gen. 25:21–34, Gen. 28:10–22, Gen. 11:1–9, Gen. 29:1–30, Gen. 30:25–32.*

Temana ea Khopolo: “Isaaka a arabela Esau a re, ‘bona ke mo entse morena oa hao, ’me ke mo neile banab’abo kaofela hore e be bah-lanka ba hae, ke bile ke mo babaletse le ka koro le veine; ’me joale uena, nka u nea’ng, mora oa ka?’” (*Genese 27:36, NKJV*).

Mona re tsoela pele ka histori ea lelapa la Isaaka, ngoana oa mohlolo eo eleng moholo-holo oa pele oa peo e tšepisoeng. Leha ho le joalo, pale ha e qale hantle hakaalo. Bofokoli ba semelo sa mora hae, Jakobo bo tla pepesoa tlhohisanong ea hore na e moholo ke mang bashanyaneng bana (*Gen. 25:27–34*) le holima hore na ke mang ea lokeloang ho fuoa tlhohonolofatso ea Isaaka (*Genese 27*).

Kaha Jakobo o thetsa ntatae o utsoa tlhohonolofatso ea abuti’ae, o tla tlameha ho baleha hore a pholose bophelo ba hae. H’a le palehong, Molimo o iponahatsa ho eena Bethele (*Gen. 28:10–22*). Ho tloha moo ho ea pele, Jakobo, mothetsi, o tla ba le maiphihlele a ho thetsoa le eena. Ho e na le Ragele eo a neng a mo rata, (*Genese 29*), a fuoa Lea, morali e moholo, e be o tlameha ho sebetsa lilemo tse 14 hore a fumane basali ba hae.

Leha ho le joalo, Jakobo o tla boela a fumana tlhohonolofatso ea Molimo, hobane palheng o tla ba le bara ba 12, e be Molimo o eketsa leruo la hae.

Ka hona, eng kapa eng e fetang sena eo re ka e bonang paleng ena, re ka bona kamoo Molimo a tla phethahatsa litumellano tsa hae tsa selekane, ka tsela tsa hae, ho sa natsoe hore na batho ba hae ba lula ba hloleha hakae.

**Ihute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 28 Motseanong.*

Jakobo le Esau

Bala Genese 25:21–34. Bapisa semelo sa Jakobo le Esau. Ke lintlha life tsa Jakobo tse mo entseng hore a lokeloe ke tlhohonolofatso ea Isaaka?

Ho tloha ba sa le ka poleong ea 'm'a bona, re bona hore Esau le Jakobo ba fapane 'me ba tla loantšana. Ha Esau a hlalosa e le setsomi se matla se mathang naheng, Jakobo o bonoa e le motho ea “bonolo” ea lutseng ka tenteng a tebisitsitse maikutlo. Lentsoe la Seheberu *tam*, le fetoletsoeng ele “bonolo” ke kutu-ketso e sebelisoang ho Noe le Jobo, le tolokoang e le “ea senang molato” ho Jobo (Job 8:20) le “ea lokileng” ho Noe (*Gen. 6:9*).

Phapano ena ea limelo e bonahala haholo ha ba se ba holile (*Gen. 27:1–28:5*). Ha Esau a fihla hae a khathetse a lapile, Jakobo o mo phehela linaoa. Ho Esau, ho utloa monko oa lijo le ho li bona “‘kajeno’” (*Gen. 25:31*) ho bohlokoa ho feta tlhohonolofatso ea kamo eo ea ho ba mojalefa (*bapisa le Baheb. 12:16, 17*).

“Litšepiso tse ileng tsa etsetsoa Abrahama 'me tsa tiisetsoa mora hae li ile tsa bolokoa ke Isaaka le Rebeka ele tsona ntho tse bontšang litakatso le tšepo ea bona. Esau le Jakobo ba ne ba tseba litšepiso tsena. Ba ne ba rutiloe ho nka boja-le e le ntho'e bohlokoa-bohlokoa, kaha e ne sa knyeletse lefa la maruo a lefatše feela, empa le boholo semoeng. Ea bo fumaneng o ne a tlameha ho ba Moprasta oa lelapa la hae, 'me lelokong la hae, ho tla tsoa mopholosi oa lefatše lohle.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, leq. 177.

Ho Jakobo, ho fapana le ngoanabo, bohlokoa ba tlhohonolofatso ea kamoso ea semoea ke sona se bohlokoa. Ke ka hona hamorao, kamora ho itšunya-tšunya ha 'm'ae (*sheba Genese 27*), Jakobo o rera ho thetsa ntat'ae, a bile a sebelisa lebitso la “JEHOVA Molimo oa hau” (*Gen. 27:20*) ho ntšetsa-pele thetso ena, leha e ne e le bakeng sa ntho'eo a tsebang hantle hore e molemo.

Litholoana li bile bohla, tsa eketsa mathata a lelapa le neng le se ntse le sa tsitsa.

Jakobo o ne a batla ntho'e monate, ntho'e molemo, 'me sena e n'e le ntho'e ratehang (haholo-holo papisong le moea oa ngoana'bo). Empa, o ile a sebelisa thetso le leshano ho e fumana. Ke joang re ka qobang kotsiea ho oela lerabeng le tšoanang la ho etsa bobbe hore re fumane “bottle”?

Leri ea Jakobo

Hang hoba Esau a elloe hore Jakobo o fumane tlhohonolofatso ea ntat'ae, a utloisisa hore o thetsitsoe 'me ngoana'bo o iphile sebakeng sa hae (*Gen. 27:36*), a batla ho 'molaea (*Gen. 27:42*). Rebeka a khathatseha 'me a sebeletsa ho thibela botlokotsebe bona bo ka bang kotsi bareng bana ba hae (*Gen. 27:45*). Ka hona, ka tšehetso ea Isaaka (*Gen. 28:5*), o kopa hore Jakobo a balehele hahabo (*Gen. 27:43*). Tseleng ea hae paleong ena, Jakobo o kopana le Molimo torong h'a le sebakeng seo a ileng a se bitsa Bethele, "ntlo ea Molimo," 'me ke moo a ileng a etsa kano.

Bala Genese 28:10–22. Bapisa le Genese 11:1–9. Bethele e fapana joang le Babele? Ke lithuto life tseo re ka ithutang tsona malebana le likamano tsa rona le Molimo ho tsoa maiphihlelong a Jakobo Bethele papisong le se etsahetseng Babele?

Torong ea hae, Jakobo o bona leri e sa tloaelehang e hokahanang le Molimo. Lona leetsi lena la Seheberu, natsav, le sebelisetsoa ho buoa ka leri e "hlonngoeng" (*Gen. 28:12*) le Jehova ea "emeng" holima eona (*Gen. 28:13*), joalokaha e ka leri le Jehova ke ntho e le 'ngoe.

Leri ena e amahangoa le teko ea Babele ea ho leka ho fihlela leholimong. Joaloka tora ea Babele, leri e fihlela "monyakong oa leholimo." Empa kaha Tora ea Babele e emetse liteko tsa motho tsa ho ea holimo a fihle ho Molimo, leri ea Bethele e tiisa hore ho fihlela ho Molimo ho ka etsoa feela ka hore Molimo a theohele ho rona, eseng ka liteko tsa motho.

Haele bakeng sa "lejoe" leo Jakobo a behileng hlooho ea hae ho lona ha tla lora, le fetoha letšoao la *beth-El*, "ntlo ea Molimo" (*Gen. 28:17; bapisa le Gen. 28:22*), e supang Tempeleng, sehalalelong, khubu ea mosebetsi oa Molimo oa ho lopolla batho.

Empa, Jakobo h'a khinele maiphihlelo a hae a mohlolo ona le ho arabela ka khumameloe ke le ho hlolloa ke se mo etsahaletseng le ho bontša se mo etsahaletseng feela. Ke hore, o ile a batla ho arabela ka ntho'e tšoarehang. Ka hona, Jakobo a etsa qeto ea ho "fa Molimo karolo ea leshome," eseng hore a fumane tlhohonolofatso ea Molimo, empa e le karabelo ea hae ea teboho ea mpho ea Molimo eo a mo fileng eona. Hona mona hape, re bona taba ea boshome, lilemo-lemo pele ho ho hlaha ha sechaba sa Iseraele.

Bala hape Genese 28:11. "Boshome" bo ntšuo oa ho "sohle seo u mphang sona" (*Gen. 28:22, NKJV*). Ke ntlha efe ea bohlokoa eo re ka e nkang ho se buuo ka boshome ke Jakobo ka boshome le seo bo leng sona moo?

Mothetsi o oa Thetsoa

Bala Genese 29:1–30. Molimo o lumella thetso ea Jakobo joang, hobaneng? Ke lithuto life tseo Jakobo a ileng a ithuta tsona?

Ntho'a pele eo Jakobo a e bonang h'a filha moo a eang ke lejoe, mohlomong se mo hoptsang lejoe le Bethele, eleng se bontšang boteng ba Molimo (*Gen. 28:18, 19*). Ke lona lejoe lena, le tla fa Jakobo monyetla oa ho busisana le Ragele. Ha Jakobo a utloa ho tsoa ho balisana hore Ragele o tla noesa linku tsa hae, o kopa balisana ho mo phahamisetsa lejoe. B'a hana, eleng se fang Jakobo monyetla oa ho le phahamisa a le mong, le ho itsebahatsa ho Ragele (*Gen. 29:11*).

Ragele a arabela ka ho mathela ha habo. Kopano ea pele ea Jakobo le Ragele e bile molemo: “Jakobo a rata Rakhele” (*Gen. 29:18*), hona hoo lemo tse supileng tseo a li sebelitseng ha Labane hore a fuoe Ragele li bileng joaloka “matsatsi a 'maloa” (*Gen. 29:20*).

Leha ho le joalo, kamora lemo tsena tse supileng, Jakobo a thetsoa. Bosiung ba lechato, o fuoa Lea, moholoane oa Ragele, eseng Ragele, 'me o hlokomela ha ba se ba le mealong. Labane o ile a nka monyetla ka pherekano e bileng nakong ea mokete le ho bona hore Jakobo o nkehile hona hoo. Se thahasellisang ke hore Jakobo o sebelisa kutu e tšoanang le ea “ho thetsa” (*Gen. 29:25*) e sebelisitsoeng ke Isaaka ho bontša boitšoarō ba Jakobo ho ntata'e le ho moholoane oa hae (*Gen. 27:35*).

Hlokomela hore kutloisiso e tšoanang e boitse e fuperoe ho *lex talionis* (molao oa likamano) “leihlo bakeng sa leihlo, leino bakeng sa leino” (*Exoda 21:24; bapisa le Gen. 9:6*), eleng se qobellang ea utloisitseng e mong bohloko ho tobana le bohloko bo utluloeng ke ea utloisitseng bohloko. Ka mokhoa o tšoanang, seo Jakobo a se entseng ho e mong joale se etsoa ho eena.

Jakobo o oa utloisisa bohloko ba ho ba hoba lehlatsipa la thetso. Se qabolang ke hore, Molimo o sebelisa thetso ea Labane ho ruta Jakobo ka thetso ea hae. Leha Jakobo joaloaka “mothetsi” (*Gen. 27:12*) a tseba hantle hore na thetso k'eng, o oa makala h'a bona hore ke lehlatsipa la thetso. Ka hona, o botsa potso, “‘U nthetselits'eng?’ ” (*Gen. 29:25*), eleng se bontšang hore o oa tseba hore thetso ke ntho'e fosahetseng.

Leha Jakobo e bile mothetsi, ke eena ea ileng a thetsoa. Ke joang re ithutang ho tšepa Molimo leha re sa bone “toka” e etsoa, ha re bona batho ba etsang bokhopo ba sa etsoe letho, kapa ha re bona motho ea senang molato a sotleha?

Tlhohonolofatso ea Lelapa

Lilemo tse supileng tsa ho qetela a le palehong li bile boima ho Jakobo, empa, le tsona e boetsa tsa e ba tse ntle ka ho fetisisa. Jakobo e ile ea e ba ntat'a bana ba 11 hara ba 12 bao e ileng ea e ba baholo-holo ba sechaba sa Molimo.

Karolo ena e fupere khubu ea pale ea Jakobo (*Gen. 25:19–35:26*), 'me e qala le ho fella ka poleloana ea sehloho “Molimo a mo thibolla popelo,” ha ho buuo a ka Lea (*Gen. 29:31*) e be ho Ragele hothoe (*Gen. 30:22*). Nako eohle moo polelo ena e lateloang ke ho emola, ke bopaki ba hore tlhaho ke mosebetsi oa Molimo oa mohlolo.

Bala **Genese 29:31–30:22. Ke joang kajeno, re ka utloisisang moelelo oa se boleloang ke se etsahalang moo?**

Molimo o ile a bula popelo ea Lea, eaba o emola mora, Rubene, eo lebitso la hae le kutu-ketso *ra'ah*, elleng se bolelang ho “bona.” Hobane Molimo o “bone” hore Jakobo h'a morate (*Gen. 29:31*), ngoanenoa e n'e le matšelisano bakeng sa bohloko le ho hlophaha hoa hae.

Ho feta mona, o fana ka lebitso la Simeone, le nang le kutu-ketso *shama'*, “utloile,” ho mora ha'e oa bobeli, hobane Molimo o “utloile” (*shama'*) botebo ba bohloko le ho tlontloleha hoa hae, ka hona, a mo utloela bohloko hantle joalokaha a ile a utloa mahlomola a Agare (*Gen. 29:33*).

Lebitso la “Simeone” mora oa Lea, le betse le luma joaloka la mora oa Agare “Ishmaele” se bolelang hore “Molimo o tla utloa” (*sheba Gen. 16:11*). Ha Lea a emola mora oa hae ho fela, o mo reha Juda, se bolelang “thoriso.” Lea joale ha a sa bontša bohloko kapa tlhohonolofatso ea hae. O itsepamisetsa maikutlo ho Molimo 'me o oa mo rorisa ka mohau oa hae.

Se makatsang, ke ha Lea a se a sitoa ho emola ha Molimo a “hopola” Ragele e ba o bula popelo ea hae (*Gen. 30:22*). Ragele, mosali ea ratoang, o ile a tlameha ho emela lemo tse supileng kamora hore a nyaloe, lemo tse 14 kamora hore a nyalane le Jakobo hore a be le mora oa pele (*Gen. 29:18, 27; bapisa le Gen. 30:25*). O ile a mo fa lebitso la “Josefa” ho paka hore Molimo o “ ‘o tlositse [*’asaf*] sekhobo saka’ ” 'me o tla “ ‘nsitsa [*yasaf*] kamora e mong’ ” (*Gen. 30:23, 24, NKJV*). Ho sa natsoe hore na tse ling tsa ketso tsena li ne li fosahetse hakae, Molimo o ne a ntse a sebelisa le ling tsa tsona, leha a ne a sa li lumella, hore a etse sechaba ka peo ea Abrahama.

Ke tselo life pale ee e bontšang hore sepheo sa Molimo se tla phethahala lefatšeng le leholimong, ho sa natsoe mefokolo le liphoso tsa batho?

Jakobo o oa Tloha

Paleng ena, Jakobo ea thetsitseng ntat’ae le abuti’ae hore a nke tlhohonolofatso, hape ea utsoitseng tlhohonolofatso eo Isaaka a neng e reretse mora hae e moholo—leha ho le joalo o sala a sa etse letho ho Labane, o mo sebeletsa ka botšepahi. Jakobo o tseba hantle hore mohoe oa hae o mo thetsitse, empa, o e tlohela hore e fete. Ho thata ho utloisisa ho se etse letho hona hoa Jakobo ha u sheba semelo sa hae. Jakobo a kabe a ile a hana kapa bonyane a leka ho patala Labane. Empa a se etse joalo. A iketsetsa seo Labane a neng a re a se etse, a sa natse hore na o hlokela toka hakae.

Leha ho le joalo, tsoalong ea mora oa pele oa Ragele, Josefa, Jakobo o ile a qetella a fihletse lemo tsa hae tse 14 tsa “ho sebeletsa” Labane (*Gen. 30:26*), joale, o rera ho sia Labane a khutlele Lefatšeng la Pallo. Empa Jakobo o khathatsehile ka hore o tla sitoa “ho phelisa lapa la hae” (*Gen. 30:30*).

Bala Genese 30:25–32. Ho etsahalang moo, ke mofuta ofe oa ho beha mabaka o sebelisoang ke Josefa? Karabo ea Labane ke efe?

Ebile ho potoloha ho ho lelele ho Jakobo, eo qalong a tlohileng hae hore a fumane mosali. Haele hantle ha e eaka ea tloha e le sepheo sa hae ho sia lelapa labo nako e telele hakaalo, empa maemo a etsa hore a be sieo lilemo-lemo. Joale ke nako ea ho khutlela hae, le lelapa le leholo la hae.

Joale hobaneng Jakobo a sa ka a siea Labane pele ho moo? Ha se semelo sa jakobo ho mamela, empa sena se supa hore mohlomong o fetohile, o utloisisitse lithuto tsa tumelo. Ke hore, Jakobo o ile a emela pontšo ea hore a tsamae e tsoang ho Molimo. Ke ka mora Molimo a buoe le eena Jakobo a nkang qeto ea ho tsamaea.

Molimo o iponahatsa ho Jakobo e le “ ‘Molimo oa Bethele’ ” me o laela Jakobo ho sia ntlo ea Labane ho khutlela “lapeng leno” (*Gen. 31:13*) ka mantsoe a tšoanang le ao Molimo aa sebelisitseng ho bitsa Abrahama “tloha lapeng leno” (*Gen. 12:1*).

Hape se mo thusitseng ho bona hore ke nako ea ho tsamaea, e n’e le moea oa bara ba Labane le Labane (*sheba Gen. 31:1, 2*). “Jakobo a kabe a arohane le batho bana ba mamenemene khale empa a lula ka baka la ho kopana le Esau. Joale o ile a utloa a le kotsing ea bara ba Labane, ba neng ba bona leruo la hae e le la bona, ba ne baka nna ba leka ho inkela lona ka likhoka.”—Ellen G. White, *Patriarchs and Prophets*, leq. 193.

Ka hona, a nka lelapa le maruo a hae a ikela, eleng se ileng sa qala mokhahlelo o mong oa ketsahalo tsa batho ba Molimo ba selekane.

Nahanisisa ka Botebo:: Molimo o khethile Jakobo, eseng hobane a lokeloa ke hona, empa ka baka la mohau oa hae. Empa, Jakobo o ile a sebetsa ka thatha ho leka hore a lokeloe ke mohau, seo eleng ntho'e loantšhang. Ebang a ne a lokeloa ke eona, e n'e e keke ea e ba mohau; e kaba mesebetsi (*sheba Baro. 4:1–5*), eleng se khahlanong le evangeli. Ebile kamora mona Jakobo a qalileng ho utloisisa bohlokoa ba mohau oa Molimo le se boleloang ka ho tšepa Molimo, ho phela ka tumelo, le ho itšeptheha ho Molimo kahohle-hohle. Maiphihlelo a Jakobo a fupere thuto ea bohlokoa ho motho ea nang le litaba-tabelo tse kholo: se leke ho ipahamisa ka ho theola ba bang.

“Jakobo o ile a nahana ho nka tokelo ea tsoalo ka mathetsi, empa o ile a phoqeha. O ne a nahana hore o lahlehetsoe ke sohle, likamano tsa hae le Molimo, lelapa labo, sohle-sohle, joale ke enoa ke moleleri ea maketseng. Empa Molimo o ile oa etsa'ng? O ile a mo sheba maemong ao a leng ho oona a ho hloka tšepo, a bona ho khathatseha ha hae, 'me a bona hore hona le ntho'e ka tlisang khanya ea Molimo ho eena moo. O phakisa a bona maemo a hae h'a bona leri ea mohlolo, e emetseng Jesu Kreste. Motho ke enoa ea lahlehetsoeng ke likamano tsohle le Molimo, Molimo oa leholimo oa motalima 'me o mo tiisetse hore Kreste e tla ba borokho lengopeng le bakiloeng ke sebe. E ka nna eaba re shebile 'me ra re: ke batla leholimo, empa nka le fumana joang? Ha ke bone tsela. Sena ke seo Jakobo a ileng a se nahana, joale Molimo a 'montsa pono ea leri, leri eno e kopanaya leholimo le lefatše, ka Jesu Kreste. Motho a ka hloella ho eona, hobane e lutse holima lefatše, kaholimo e fihlella leholimong.”—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 1, leq. 1095.

Lipotso tsa ho Qoqa:

- ① Sheba limelo tsa batho bana (Isaaka, Rebeka, Jakobo, Esau, Labane, Ragele, Lea) kamoo ba hlahellang kateng historing e halalelang. Sheba mashano le thetso tsohle tse hlahellang. See se re ruta eng ka tlhaho ea motho le mohau oa Molimo?
- ② Ha u bala pale ea Jakobo, ke bopaki bofe boo re ka bo fumngang bo bontšang hore kamora nako e itseng, o ne a hola semelong?
- ③ Tse ling tsa litsela tseo rona, re le Baleti Ba Bolokang Tsatsi Labosupa, re ka bang kotsing ea ho ba le moea oa Esau malebana le tokelo ea hae ea tlhaho? Ke hore, re ka etsa joang ho etsa bonnete ba hore ha re khaotse ho rata le ho ananela leseli lohle leo Molimo a re fileng lona?